

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

Yhdyskuntalautakunnan ympäristö- ja rakennusjaosto, § 71, 26.08.2025**Yhdyskuntalautakunnan ympäristö- ja rakennusjaosto, § 134, 14.11.2023****§ 71****Tampereen kaupungin ympäristönsuojeluviranomaisen vastine valitukseen**

TRE:4925/11.01.02/2023

Yhdyskuntalautakunnan ympäristö- ja rakennusjaosto, 26.08.2025, § 71

Valmistelija / lisätiedot:

Sassi Sari

Valmistelijan yhteystiedot

Ympäristötarkastaja Emmi Lehtonen, puh. 050 800 4975, etunimi.
sukunimi@tampere.fi

Lisätietoja päätöksestä

Hallintosihteeri Hanna Sandström, puh. 040 750 1876, etunimi.
sukunimi@tampere.fi

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Päätösehdotus

Vaasan hallinto-oikeudelle ei anneta vastinetta Viinikanlahden vesistötäytön ja aallonmurtajalaiturin rakentamisen vesiluvasta annetusta valituksesta.

Perustelut

Vaasan hallinto-oikeus pyytää Tampereen kaupungin ympäristönsuojeluviranomaiselta vastinetta valituksesta koskien Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintoviraston 24.1.2025 antamaa Viinikanlahden vesistötäytön ja aallonmurtajalaiturin rakentamisesta koskevaa vesilupapäätöstä. Vastinetta on pyydetty 29.8.2025 mennessä. Asian diaarinumero Vaasan hallinto-oikeudessa on 299/2025.

Aluehallintovirasto myönsi Tampereen kaupungille toistaiseksi voimassa olevan luvan Viinikanlahden vesialueen täyttämiseen, ruoppaamiseen ja aallonmurtajalaiturin rakentamiseen Pyhäjärven vesistöön Tampereen kaupungissa. Hankealue sijoittuu Tampereen kaupungin omistamille maa- ja vesialueille. Rakennettava täyttöalue tulee toimimaan jätevedenpuhdistamon poistumisen jälkeen Viinikanlahden kaupunginosan virkistätymisalueena ja viherkäytävänä Hatanpään ja Viinikanojan välillä. Viinikanlahden uusi kaupunginosa tulee olemaan alueellisesti merkittävä. Viinikanlahden vesialuetta on tarkoitus muuttaa maa- alueeksi noin 6 ha. Täyttöalueen pituus on noin 800 m ja leveys enimmillään 160 m. Alueen täyttötilavuus on noin 0,6 milj. m³. Täyttöön käytetään vain pilaantumaton maa- tai kiviainesta. Töiden arvioidaan kestävän kokonaisuudessaan noin 2–3 vuotta.

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

Tampereen ympäristönsuojeluyhdistys on tehnyt vesiluvasta valituksen, jonka mukaan Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintoviraston päätös on kumottava, koska sedimentti- ja haitta-ainetutkimus ja sen johtopäätökset ovat oleellisesti puutteelliset. Valituksen mukaan Viinikanlahdelle tehtyjen tutkimusten perusteella ei voida tehdä johtopäätöksiä suunniteltujen täyttöalueiden todellisista haitta-ainepitoisuuksista, koska täyttöalueiden tutkimuspisteistä ei ole esitetty tietoa tai sedimenttiä ei ole tutkittu kriittisiltä syvyyksiltä. Näin ollen ei voida tehdä myöskään päätelmiä syrjäytyvän/huuhtoutuvan tai painuvan sedimentin haitta-aineiden pitoisuuksista tai määrästä.

Vesilupahakemuksen käsittelyn aikana hakija eli Tampereen kaupunki on täydentänyt alueen sedimenttitutkimuksia vuonna 2024 ja tarkentanut näiden tutkimusten perusteella mm. kuorintaruoppausten tarvetta. Tampereen ympäristönsuojeluyhdistyksen valituksessa ei ole huomioitu vuoden 2024 täydentäviä sedimenttitutkimuksia. Päätöksessään aluehallintovirasto on täydennettyjen sedimenttitutkimusten perusteella määrännyt kuorintaruoppauksia tehtävän syvemmillä kuin hakija oli alunperin suunnitellut ja lisäksi sedimenttien haitta-ainepitoisuuksiin liittyvien epävarmuuksien takia määrännyt tehtävän syrjäytyvien sedimenttien ruoppausta osalla täyttöaluetta.

Edellä mainittujen seikkojen perusteella Tampereen kaupungin ympäristönsuojeluviranomainen katsoo, että valituksesta ei ole tarvetta antaa vastinetta.

Tiedoksi

Vaasan hallinto-oikeus (sähköpostilla)

Yhdyskuntalautakunnan ympäristö- ja rakennusjaosto, 14.11.2023, § 134

Valmistelijat / lisätiedot:

Skippari Kati

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Esittelijä: Skippari Kati, Ympäristöpäällikkö

Päätösehdotus oli

Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintovirastolle annetaan oheinen lausunto Tampereen kaupungin vesilupahakemuksesta koskien Viinikanlahden vesistötäyttöä ja aallonmurtajalaiturin rakentamista sekä valmistelulupaa.

Perustelut

Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintovirasto pyytää Tampereen kaupungin ympäristönsuojeluviranomaiselta lausuntoa Tampereen kaupungin vesilupahakemuksesta Viinikanlahden vesialueelle sijoittuvan vesistötäytön ja aallonmurtajalaiturin rakentamiselle. Lupaa haetaan toistaiseksi voimassa olevaksi. Hakija hakee lupaa myös valmistelevien töiden aloittamiseksi muutoksenhausta huolimatta, sekä pyytää

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

panemaan valmistelulupapäätöksen täytäntöön muutoksenhausta huolimatta. Lausuntoa on pyydetty 15.11.2023 mennessä, mutta lausunnon antamiselle on pyydetty ja saatu lisäaikaa 22.11.2023 saakka.

Lausunnon valmisteluun ovat osallistuneet ympäristötarkastajat Emmi Lehkonen ja Sanna Markkanen.

Hankekuvaus

Suunniteltu Viinikanlahden vesistötäyttö sijaitsee Pyhäjärven rannassa Hatanpään kaupunginosassa Tampereella. Hankealue sijoittuu Tampereen kaupungin omistamille maa- ja vesialueille. Rakennettava täyttöalue tulee toimimaan jätevedenpuhdistamon poistumisen jälkeen Viinikanlahden kaupunginosan virkistätymisalueena ja viherkäytävänä Hatanpään ja Viinikanojan välillä. Viinikanlahden vesialuetta on tarkoitus muuttaa maa-alueeksi noin 6 ha. Täyttöalueen pituus on noin 800 m ja leveys enimmillään 160 m. Alueen täyttötilavuus on noin 0,6 milj. m³. Täyttöön käytetään vain pilaantumaton maa- tai kiviainesta. Alueen rakentaminen on tarkoitus aloittaa kesällä 2025. Töiden arvioidaan kestävän kokonaisuudessaan noin 2–3 vuotta. Hakemuksen mukaan vesistötäytön rakentamisesta ja valmiista rakenteesta ei aiheudu merkittäviä haitallisia vaikutuksia vesialueelle tai sen vedenlaadulle. Vaikutuksia ei arvioida myöskään aiheutuvan ranta-alueelle tai pohjavedelle. Hankealue rajataan silttiverholla ennen töiden aloittamista. Rakentamisen aikaiset melu-, värinä- ja pölyhaitat ovat hakemuksen mukaan normaaleja maarakentamisesta aiheutuvia haittoja. Hankkeen aikaisia vaikutuksia seurataan hakemuksessa esitetyn erillisen tarkkailuohjelman mukaisesti.

Ympäristönsuojeluviranomaisen lausunto

Hakemuksen mukaan alueelta A haitta-ainepitoisemmat pintasedimentit kuorintaruopataan joko imu- tai kauharuoppaamalla ennen täyttötyötä. Imuruoppausmassat suunnitellaan käsiteltävän geotuubikentällä, jossa syntyvät kuivatusvedet johdetaan alueelta takaisin Pyhäjärveen silttiverholla rajatulle alueelle. Tampereen kaupungin ympäristönsuojeluviranomainen toteaa, että geotuubikäsitteystä tulevien vesien laatu ja puhtaus tulee varmistaa ennen vesistöön johtamista tai muussa tapauksessa ne tulee toimittaa hyväksytyyn ja asianmukaiseen käsittelyyn.

Lupahakemuksen mukaan Tammerkosken virtauksen vuoksi länsipäähän aluetta asennettavaan verhoon kohdistuu erityistä rasitusta, joka huomioidaan verhon mitoituksessa. Hakemuksen mukaan lopullisille rakenteille, kuten rantamuureille, vedenvirtauksesta aiheutuva lisärasitus on mm. jääkuormiin verrattuna käytännössä merkityksettömän pieni. Hankealueella voi aallokkomallinnuksen mukaan syntyä myös voimakkaita aaltoja, jotka osaltaan voivat lisätä suojaverhon rikkoutumisen riskejä. Ympäristönsuojeluviranomainen huomauttaa, että mahdollisen suojaverhon rikkoutumistilanteen aiheuttamat riskit esim.

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

sedimentoituneen kiintoaineen kulkeutumisen suhteen olisi ollut syytä arvioida hakemuksessa esitettyä tarkemmin kuten myös se, että kestävätkö lopulliset täyttörakenteet Tammerkosken virtaamavaihteluita ja hankkeen myötä Viinikanlahden alueella muuttuvia virtausolosuhteita.

Hakemuksen mukaan hankealueella sijaitsee Tevo Lokomon vesiputket, jotka jatketaan työnaikana vesistöön niiltä osin, kun purkupaikat muutoin jäisivät täyttöön. Ympäristönsuojeluviranomainen huomauttaa, Tevo Lokomon ympäristöluvan mukaan valimon prosessin tarvitsema jäähdytysvesi pumpataan Pyhäjärvestä ja paluuvesi johdetaan takaisin Pyhäjärveen soutu- ja melontakeskuksen lähelle putkella. Vesi otetaan Viinikanlahdessa soutu- ja melontakeskuksen läheisyydessä sijaitsevasta kaivosta, johon vesi tulee hydrostaattisen paineen avulla. Järvessä ei siten ole vedenottoputkea.

Tampereen kaupunki on teettänyt vuonna 2023 vesistö- ja pienvesiselvityksen, jossa myös Viinikanlahden rantojen luonnontilaisuutta ja huomionarvoisia luontotyyppejä on arvioitu. Selvityksen mukaan Viinikanlahden rantojen luonnontila on heikentynyt eikä alueelta havaittu selvityksen kohteena olevia (mm. hiekkarannat, jalopuulehdot, sisämaan tulvametsät, tervaleppäluhdet, kallioluontotyyppit) huomionarvoisia rantaluontotyyppejä.

Ympäristönsuojeluviranomainen huomauttaa, että lupahakemuksen liitteenä olevassa tarkkailuohjelmaluonnoksessa ei ole mainittu vesieliöihin eli kaloihin kertyvien haitallisten aineiden tarkkailua, vaikka se itse lupahakemuksessa on mainittu. Tampereen kaupungin ympäristönsuojeluviranomainen pitää tärkeänä haitta-aineiden seurantaa eliöistä ottaen huomioon myös sen, että hakemuksen mukaan laskennallisten pitoisuuksien perusteella tiettyjen haitta-aineiden viitearvot voivat kaikkein korkeimpien pitoisuuksien alueella hetkellisesti ylittyä vesistö- ja rakennustöiden aikana. Ympäristöhallinto on kalaston lisäksi seurannut Pyhäjärven PCB-pitoisuuksia simpukoissa vuodesta 1988 lähtien, viimeksi vuonna 2007.

Ympäristönsuojeluviranomaisen näkemyksen mukaan pintavesinäytteistä tulee määrittää myös metallien liukoiset pitoisuudet esimerkiksi joka toisella näytteenotokerralla. Lyijyn ja nikkelin osalta tulee tarkkailla myös biosaattavia pitoisuuksia, mikäli tarkkailutulokset antavat aiheutta. Ruoppausmassojen käsittelypaikalta mahdollisesti lähtevän veden laatua tulee myös tarkkailla.

Tiedoksi

Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintovirasto (sähköisen asiointipalvelun kautta <https://avi.fi/sahkoiset-lomakkeet>)

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

Nähtävilläolo ja tiedoksianto asianosaiselle

Pöytäkirja asetetaan nähtäväksi 29.8.2025 kaupungin internetsivuille
www.tampere.fi

Päätös on lähetetty sähköpostilla 28.8.2025

Tampere
28.08.2025

Hanna Sandström
Hallintosihteeri

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

Muutoksenhakukielto

§71

Muutoksenhakukielto

Oikaisuvaatimusta tai kunnallisvalitusta ei saa tehdä päätöksestä, joka koskee:

-vain valmistelua tai täytäntöönpanoa (KuntaL 136 §)

-virka- tai työehtosopimuksen tulkintaa tai soveltamista ja viranhaltija on jäsenenä viranhaltijayhdistyksessä, jolla on oikeus panna asia vireille työtuomioistuimessa (KVhl 50 § 2 mom.)

-etuusto-oikeuden käyttämättä jättämistä (EtuostoL 22 §)